

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

ЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

СЪ БЕЗПЛАТНА

АБОНАМЕНТЪ: I. За църковни учреждения др. за година 130 месеца 80 лева (плати се в 50 лева (сжшо); II. Мо годишен и въ пръв вестник — 100 лв. С което се отнася до гурката, да се адреси

2783. Тукъ, пл. Св. Неделя Богословски факултетъ

ария: За всички абонати ници, учители, частни лица и платими на два пжти); за 6 а един пжтъ); за 3 месе жбина (абонаментът е са — 250 лева. III. Само „Църковенъ ховна култура“ — 40 лв. Всичко, ковенъ вестникъ“ и при- в. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“

Непомѣстени ржкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за под писъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Конференция на учителитъ по Религия съ история на Българската църква при столичнитъ гимназии. — И. Г. П.
2. Навременни и предупредителни статии. — Ибр.
3. Църквата благодато-разпрѣсквателна централа. — Георги П. Малчевъ.
4. Българката и религията. — Т. Николовъ.
5. Църковни и народни врагове. — М. А. Н.
6. Примѣрътъ на Франция. — Следъ поражението. — Ст. Симеоновъ.
7. Размишления върху войната. — Н.
8. Изъ духовната сѣкровищница на Църквата.
9. Бележки и отзивы.
10. Книги.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ. II. Въ чужбина.
13. Обявления.

Конференция на учителитъ по Религия съ история на Българската църква при столичнитъ гимназии.

На 28 януарий т. г. се осжществи една мечта, която цѣли десетилѣтия е изпълвала душитъ и сърдцата на ревнителитъ за религиозно-нравствена просвѣта и възпитание на сръдношколската ни младежъ. Българската православна църква има основание да се радва, че Министерството на народното просвѣщение по свой починъ свика на 28. I. т. год. учителитъ по Религия съ история на Българската църква при столичнитъ гимназии на конференция. Представителтъ на Министерството г. Славчо Димитровъ, главенъ инспекторъ по философска пропедевтика, съ рѣдка вдълбоченостъ въ проблемата и съ затрогваща чистосърдечностъ очерта въ встъпителното си слово грижитъ на Министерството на народното просвѣщение за религ. нравственото възпитание на гимназиалната младежъ и надеждитъ, които то възлага въ това отношение на новия предметъ. Следъ него преподавателитъ при I, II и III мжжки гимназии направиха кратки доклади за срѣщнати отъ тѣхъ трудности при религиозно-образователната и религиозно-възпитателната работа изъ досегашната имъ практика и тѣхното преодо-

ляване. По повдигнатитъ въпроси се изказаха всички участници на конференцията, като засегнаха проблемата въ дълбочина и широта. По такъвъ начинъ се разкриха всички трудности, изхождащи както отъ външни и странични противодействия, така и отъ новостъта и неразработеностъта на учебния предметъ. Набелязанитъ отъ конференцията насоки за разрешение на поставенитъ проблеми бѣха обобщени и съ рѣдка вещича научно задълбочени и до последнитъ изводи проведени отъ единствения нашъ компетентенъ представител на религиозната педагогика у насъ проф. *прот. Хр. Димитровъ*. Благодарение на своята дългогодишна и увѣнчана съ много научни трудове творческа работа въ тая областъ, той отначало хвърли общъ погледъ върху новата постановка на предмета Религия съ история на Българската църква, а сетне се спрѣ по-подробно на нѣкои отдѣлни въпроси и набеляза тѣхното разрешение, изхождайки изъ своитъ религиозно-педагогически схващания.

Малкото мѣсто не ни позволява да се спремъ по-надълго и да изяснимъ по-подробно творческото значение на конференцията въ уясняване на най-труднитъ религиозно-образователни и религиозно-възпитателни проблеми, въ уеднаквяване на постиженията на учителитъ въ досегашната имъ педагогическа практика и въ набелязване на нови насоки и пжтища въ бждещата имъ дейностъ. Заради това ще се ограничимъ да споменемъ само най-главнитъ *пожелания*, които конференцията отправи къмъ Министерството на народното просвѣщение съ специално изложение.

Следъ като се изтъква голѣмото значение на религията въ личния и обществения животъ, се посочва образователната и възпитателната стойностъ на религията като учебенъ предметъ въ сръднитъ училища. Тя е сжщественъ градивенъ елементъ въ осжществяване на назначението на сръднитъ училища — да създаватъ цѣлостенъ и завършенъ религиозно-нравственъ свѣтогледъ и характеръ у ученицитъ. За тая целъ, обаче, е необходимо да се направятъ нѣкои сжществени измѣнения въ сегашната програма и да се увеличи преподаванетоъ съ още два часа седмично въ цѣлия гимназиаленъ курсъ. Въ изложението, следъ надлежна обосновка, се изтъква, че програмата следва да бжде измѣнена въ следния видъ: въ IV кл. да се изучава *свещена история и обща църковна история* съ два часа седмично. Целъ на преподаванетоъ: да бждатъ запознати уче-

ниците съ историята на спасението чрез Исуса Христа — подготовката на туй спасение въ Стария заветъ, неговото осъществяване въ Новия заветъ и неговото усвояване отъ човѣчеството. Въ V кл. да се изучава *история на Българската църква* съ единъ часъ седмично, като ученицитѣ бждатъ запознати съ творческото навлизане на християнската религия въ живота на българския народъ. Въ VI кл. да се запознаятъ ученицитѣ съ личността и дѣлото на Исуса Христа, съ огледъ на съвременнитѣ съмнения и недоумения на младежъта — при единъ часъ седмично. Въ VII кл. да се изучава съ единъ часъ седмично *християнско богослужение и християнска етика*. Презъ първия срокъ да се приобщатъ ученицитѣ съ мистическия животъ на Православната христ. църква, като се запознаятъ — не, обаче, чрезъ профанно интелектуализиране — съ богослуженето и мистиката на православнето. Презъ втория срокъ да се запознаятъ ученицитѣ съ основоположенията на християнската етика, като се подчертае абсолютната валидностъ на нравственитѣ норми и тѣхниятъ дълбоко социаленъ характеръ. Въ VIII кл. да се изучава *християнска философия и социология* съ единъ часъ седмично, като се изяснятъ основитѣ на християнския свѣтогледъ — религиозно-философскитѣ и нравствено-социалнитѣ истини на християнството. За провеждането на така набелязаната въ най-общи линии учебна програма ще е необходимо да се предвиди изучаването на Религия и въ VI кл. съ единъ часъ седмично, чрезъ което ще се избѣгне тѣй вредното въ образователно и възпитателно отношение прекъсване въ изучаването на предмета, както е сега. А пъкъ за едно религиозно-философско вдълбочаване въ истинитѣ на християнската религия, ще е необходимо да се предвиди изучаването на предмета Религия съ история на Българската църква и въ VIII кл., съ единъ часъ седмично, когато ученицитѣ най-много сж склонни къмъ философски размисълъ и вглѣбяване.

За да се осъществи единство и съгласуваностъ между всички предмети въ програмата на срѣднитѣ училища за едно цѣлостно религиозно-нравствено въздействие на ученицитѣ, е необходимо да се проведе и у насъ, както и въ други страни, идеята за *външна концентрация*, като въ предмета Религия бждатъ съсредоточени известни свѣтогледни въпроси отъ другитѣ учебни дисциплини.

Служебното положение на учителския кадаръ сжщо не е уреденъ. Да се пристъпи къмъ неговото стабилизиране, като на назначенитѣ се признае прослуженото като волнонаемни учители време за стажъ и бждатъ допуснати до държавенъ изпитъ.

За нагледностъ при обучението и за неговото улесняване необходимо е да бждатъ издадени следнитѣ учебни пособия и помагала: 1. изборна Библия, 2. църковно-историческа христоматия, 3. сборникъ отъ подходящи народни умотворения съ религиозенъ характеръ, пригодени къмъ църковния календаръ, 4. църковно-историческа карта на България и религиозни картини, 5. библиотека съ избрано художествено религиозно-нравствено четиво и 6. сборникъ отъ художествени религиозни четива, избрани изъ съвременната българска литература.

Сжщественно и необходимо допълнение къмъ преподаването на предмета Религия е по-честото присѣствие на ученицитѣ на *православно-християнското богослужение*. По тоя начинъ ще може

да се *активизира* религиозниятъ животъ на ученицитѣ. За неговото задълбочаване е особено наложително да бждатъ уредени специални богослужения за гимназиалната младежъ, при което да бждатъ взети подъ внимание особеноститѣ и нуждитѣ на тая младежъ.

За хвърляне мостъ между училището и живота, който е много по-могъщ възпитателенъ факторъ отъ формалното обучение, желателно е да се използватъ всички по-голъми държавни и църковни празници за религ.-нравствено въздействие и да се водятъ ученицитѣ на екскурзии въ манастиритѣ и други църковно-исторически мѣста.

Учителитѣ по Религия желаятъ да взематъ най-активно участие въ новата *организация на младежъта*, която ще може да изпълни своето назначение въ пълнота, ако тя, наредъ съ физическото възпитание и укрепването на националния духъ, се грижи и за създаване на *религ.-нравствени ценности и идеали* въ младежкитѣ души.

Тия пожелания на учителитѣ по Религия, които сж плодъ на зрѣло и компетентно размисляне, на дълго и вглѣбено проучване и на досегашната педагогическа практика, сж изразъ на най-насъщни нужди. Чрезъ тѣхното изпълнение ще се направи твърда и смѣла крачка напредъ за едно творческо възпитание на нашата срѣдношколска младежъ. Министертвото на народн. просвѣщение ще спомогне твърде много за отстраняване на доста недѣжи въ образованието и възпитанието на нашата младежъ, ако обърне още по-голъмо внимание на творческитѣ образователни и възпитателни изблици, които извиратъ изъ *най-голъмата възпитателна действителностъ — Бога*, и улесни тѣхната поява чрезъ вслушване въ пожеланията на преподавателитѣ по Религия и чрезъ тѣхното осъществяване.

И. Г. П.

Навременни и предупредителни статии.

Нѣма човѣкъ по земята, който да не вижда и да не разбира изключителното време, което свѣтътъ днесъ преживѣва. Почти цѣлъ свѣтъ е въ свада и стѣлкновение, въ кърви и огънь. Човѣчеството е въ смутъ, народитѣ сж въ угнетение, човѣкътъ е предъ неизвестностъ. Въ този свѣтовенъ катаклизъмъ и двата лагера се биятъ въ името на Бога; и дветѣ страни даватъ скъпи жертви въ името на отечеството; и всички очакватъ новъ свѣтъ на правда, миръ и редъ. Кой ще издържи и кой ще победи въ гигантския двубой? Не който съ езикъ призовава Бога; не който иска цѣлата земя за себе си; не който фарисейски претендира за правда; не който дава жертви за плячка — а който отъ сърдце търси небесната помощъ; който съ душа брани отечеството си; който законно търси правото си; и който не иска нищо чуждо!

Както огънятъ е горнило и провѣрка за чистотата на златото и качеството на среброто — така и войната е горнило и провѣрка за стойността на мирогледа и качеството на добродетелитѣ, по които сжществуватъ и творятъ народитѣ. Мирогледътъ ражда добродетелитѣ и добродетелитѣ окачествяватъ мирогледа. Мирогледъ съ материалистична основа ражда съмнителни добродетели и не е надежденъ въ борба

— мировъзрение съ духовна предпоставка излъчва творчески добродетели и е издръжливо въ изпитание: и е победоносно въ война. Кръвта и материята въ никое време и за никой народъ не сж били надеждна основа за единство и мощь въ миръ и въ брань. Духътъ и вѣрата сж моста на единението и мира, на творчеството и силата, на издръжливостта и победата — само отъ тѣхъ и въ тѣхно име може да има: религиозно единомислие, политическо единодействие, национално единство, обществена сплотеностъ, социална правда и стопански напредъкъ.

Въ този духъ и грижа нашата преса често пише и постоянно напомня съ огледъ на онова, което става у насъ, около насъ и далечъ отъ насъ, за да подготви духъ и настроение въ народа, предъ възможни изпитания и дори стълкновения, въ защита на родъ, вѣра и родина. Нѣкои статии въ тази насока, по своята широта, правдивостъ и прозорливостъ, правятъ голѣма честъ на печатъ и автори. Отъ тази категория е и статията „Изпитания и надежди“ отъ г. Андрей Тошевъ, напечатана на уводно мѣсто въ в-къ „Зора“, бр. 6491, отъ 4 февруарий т. г. Авторътъ, като рисува историческото ни минало съ неговитѣ положителни прояви и гибелни отклонения, като посочва мѣстото и ролята на духа и вѣрата въ нашата история, прави паралелъ между миналото и настоящето, и подканя всички разумни чеда на родината къмъ всестранно единство и единна мощь за честно и победно справяне съ всѣко покушение и всѣки врагъ на отечеството, откъдето и да иде той!

Цитираме първата половина отъ поменатата цена статия:

„Презъ вѣковното си историческо развитие нашиятъ народъ неведнѣжъ се е виждалъ изправенъ предъ тежки, сждбоносни изпитания. Понѣкога причинитѣ на тия изпитания и неволи сж бивали отъ външенъ характеръ, но обикновено тѣ сж изниквали отъ недрата на самия народъ. Взаимни нестихващи ежби и гонения, остри разпри и борби за надмощие, политически интриги, религиозни и социални кризи, сж изтощавали силитѣ на народа, тровѣли сж неговата душа, и, нарушавайки тѣй издѣно моралното равновесие на нацията, довеждали сж до всевъзможни беди и опасни сътресения. И именно въ такава атмосфера сж се раждали и всички ония зловредни разколи и секти, които, отричайки всѣка духовна и свѣтска власть и всѣкакъвъ моралъ, дълги години наредъ сж смущавали съвѣстта на българина и сж го тласкали къмъ гибель. Наставали сж времена, когато сждбата и на нация и на държава е увисвала на косъмъ. Тѣй мрачна е била картината особено при пропадането на първото и второто български царства и то следъ прекаранитѣ отъ тѣхъ години на сравнително дългоденствие и величие.

Всѣки страшенъ скокъ отъ завиденъ възходъ до погромъ виждаме, че е билъ неизмѣнно предшествуванъ отъ политическа заслѣпеностъ, отъ лекомислено раздробяване на народа, отъ взаимна омраза и ожесточени преследвания, отъ непризнаване на никакъвъ авторитетъ, съ една дума, отъ нѣкакъвъ своеобразенъ анархизъмъ, който цари по върховетѣ и отъ тамъ най-пакостно се отразява въ низинитѣ. Разбира се, при такива неблагоприятни условия не е могло и да се мисли за нѣкакъвъ сговоръ, за нѣкакво единомислие по най-важнитѣ въпроси, засѣгащи върховнитѣ и жизнени интереси на нацията и държавата“.

* * *

Въ сжщия брой, на сжщия вестникъ, срещаме и статията: „Извънкласната работа на ученицитѣ“ отъ г. Йорданъ Бадевъ. Нейниятъ обектъ е младежта, нейната основа е мирогледа, нейната целъ е—утрешна България. Вещо, правдиво и съ грижа, младежта е

обрисувана въ нейната сжщностъ и стремежи — сжщностъ почти материалистична и стремежи временни! Младостта за всѣка възраст и полъ е пролѣтъ — пролѣттa зачева и цѣвти, вързва и плодоноси: отъ нея зависи жизнеността на лѣтото, щастieto на есенята и покоя на зимата. Младежта за всѣки народъ е неговата пролѣтъ — отъ нея той очаква плодъ и бждеще, тя е неговата надежда и награда. Пролѣтъ, която се съпжтствува отъ честа мъгла и неочакванъ мразъ, не веща плодоносно лѣто. Така е и въ духовната областъ — така е и въ народния животъ. Такава нерадостна картина ни рисува и авторътъ на горната статия за нашата и свѣтовната младежъ, по поводъ на едно министерско предписание за повече грижи около родната младежъ. Много и голѣми сж грижитѣ на държава и училище, на Църква и семейство за доброто на младежта и бждността на нацията — резултатитѣ, обаче, не сж нито задоволителни, нито надеждни, изобщо и за всички. За мнозинството училището е мжчилище, образованието — бремя и трудътъ — мжка; тѣлото движи битието имъ; удоволствието имъ е целъ; спорта пъкъ е забава. Като причина за такава една нерадостна насока въ живота на младежта, авторътъ счита: „*немарата къмъ голѣмитѣ нужди на ума и на сърдцето*“ — и много е правъ, защото днесъ умътъ само въ единици е задоволенъ или дори обремененъ, а сърдцето почти въ всички е изоставено гладно въ мистическитѣ му нужди, макаръ да е наситено въ плътскитѣ му подбуди.

Цитираме и отъ нея първата половина:

„Министерството на нар. просвѣта се е загрижило, твърде основателно и навременно, за извънкласната работа на учащата се младежъ и наскоро изпрати до училищата съответно окръжно, подробно мотивирано и съ сериозни указания за... дълга на учителя. Разбира се, никога единъ добъръ съветъ не е късенъ, но много често съветитѣ отъ тоя родъ се пишатъ и събиратъ колкото да натрупатъ просвѣтно историческа литература при съответнитѣ архиви.

Мисля, че подиръ предписанието, което наговарва българския учителъ съ новъ трудъ извънъ непосреднитѣ му задължения, просвѣтното ръководство ще трѣбва да се погрижи да намѣри начини и срѣдства, които да улеснятъ изпълнението на това предписание. Защото, наистина, въпросътъ за извънкласния трудъ на ученицитѣ е открай време единъ отъ голѣмитѣ въпроси на образованието и възпитанието. Днешнитѣ ученици сж коренно различни отъ ученицитѣ отпреди войнитѣ. Различаватъ се по вкусове, по наклонности, по интереси. Едно време, само преди двайсетина години, ученицитѣ не познаваха нито удоволствията на киното, нито увлѣченията на спорта. Сега едното и другото заематъ първо мѣсто въ вкусоветѣ на ученицитѣ и, разбира се, за незадължителна, извънкласна работа, т. е. за самообразование, най-напредъ нѣматъ достатъчно време, и после нѣматъ и достатъчно грижи. Това е, впрочемъ, общо явление съ ученицитѣ въ цѣлия свѣтъ. Все пакъ това обстоятелство не намалява пакоститѣ отъ една немара къмъ голѣмитѣ нужди на ума и на сърдцето защото, наистина, нищо не струва отъ гледище на лични, народни и обществени интереси една заякчена въ спорта глава, въ която мѣничко мозъче едва хлопа. Благополучието за единичната личностъ и за народа е въ хармоничното развитие на гражданина, при което на интереситѣ на духа да се дава винаги необходимото предимство. Върху тоя голѣмъ въпросъ сж загрижени людетѣ въ чужбина — заслужава, наистина, да се загрижимъ въ съответна мѣрка и ние. Иначе дори и като войници, бранители на страната и на народа си, ще бждемъ само физически устойчиви — нищо повече“.

Грижливата оранъ и добрата сѣитба дава плодъ даже и на камениста почва. Имаме основание да вѣрваме, че душата на нашата младежъ и народъ не е камениста — и статии, като горнитѣ, нѣма да останатъ безплодни.

Ибр.

Църквата благодато-разпрѣс-квателна централа.

Много човѣци иматъ едно превратно схващане относно обсега на църковното въздействие, като мислятъ, че то се изчерпва всецѣло съ онова само влияние на Църквата, което тя упражнява върху участващитѣ непосредствено въ богослуженията съ личното си присѣствие въ храма. Отъ тукъ изхожда и прекалената тревога на нейнитѣ доброжелатели отъ това, дето богослуженията не се посещаватъ достатъчно, защото съ това Църквата се поставя въ невъзможностъ да упражнява благотворното си влияние върху паството, и се опасяватъ, че то ще се деморализира вследствие на лишението му отъ църковното въздействие.

Въз основа на сжщата предпоставка, неприятелитѣ на народната ни Църква, виждайки редѣнето на богомолцитѣ въ храмоветѣ, злорадствуватъ, като мислятъ, че така православното паство се освобождава отъ влиянието на своята Църква, по-лесно ще може да се прозелитизира къмъ инословнитѣ вѣроучения.

Трѣбва да се подчертае, обаче, че нито прекалената тревога на първитѣ, нито злорадството на вторитѣ се оправдаватъ, защото Църквата въ действителностъ далечъ не изчерпва своето въздействие само съ влиянието си върху присѣстващитѣ въ храмоветѣ богомолци, а и върху ония, които отсъствуватъ, следователно, опасността отъ редѣнето на богомолцитѣ въ храмоветѣ не е тъй застрашителна. Толкова по-малка е опасността отъ него, като се вземе предвидъ, че това печално явление е временно и духовенството прави всичко възможно да изчезне. Напраздни ще останатъ, следователно, ожиданията на инословнитѣ пропаганди да се възползватъ отъ това временно явление за своитѣ сектантски интереси.

Всѣки, който отъ малко-малко е запознатъ съ естеството на Църквата, споредъ православното учение за нея, знае, че нейното благодатно въздействие не е ограничено нито отъ време, нито отъ пространство, нито даже отъ каквито и да е материални препятствия. Нейнитѣ *благодатни вълни* се разнасятъ на дължъ и ширь по цѣлата страна, проникватъ презъ църковнитѣ стени и достигатъ до царския палатъ и до последната прихлупена колиба, затънтена въ усойтѣ, като засѣгатъ, макаръ и неусѣтно, повече или по-малко млади и стари, учени и прости, богати и сиромаси, здрави и болни, всички безъ изключение, въ всѣко време, на всѣко мѣсто и при всѣкакво положение.

Подобно на радиовълнитѣ, които кръстосватъ етера, и благодатнитѣ вълни, които Църквата, като нѣкаква разпрѣсвателна централа излъчва, кръстосватъ простора, нахлуватъ въ умоветъ, душитъ и сърдцата на човѣцитѣ. Наистина, това въздействие не всѣкога се съзнава отъ повлиянитѣ, и малцина се досѣчатъ отъ кжде идва това благотворно влияние върху тѣхъ, обаче, това далечъ не е основание за непризнаване на факта. Науката познава

доста много сили, явления и елементи, които указватъ известно таинствено влияние не само върху нашето тѣло, но и върху нашата психика, обаче, тая таинственостъ не се приема отъ никого за основание да се отрича въздействието. Отъ тоя родъ таинствени въздействия върху човѣцитѣ е и *благодатното влияние на Църквата.* То е толкова таинствено, колкото и процесътъ на раждане изново на нѣкого подъ въздействието на Духа Божий, както самъ Христосъ заяви на Никодима, че то е неуловимо и отъ малцина разбираемо. Обаче, както новорождението е фактъ, тъй и благодатното влияние е фактъ, и като факти тѣ не могатъ да бждатъ отречени, толкова повече, че ние виждаме реалнитѣ последици отъ тия влияния.

Църквата, като съкровищница на благодатта Божия, като стълбъ за утвърждение на вѣрата и истината, като тѣло Христово, въ което пребивава преизобилно Духъ Светий, Който действува и се проявява въ нея чрезъ свещенослужителитѣ по Божие установление, се явява като единъ видъ *благодато-приемателна и благодато-предавателна централа.* Въ нея като въ фокусъ се събиратъ и концентриратъ молебствията на всички вѣрующи, на светиитѣ и праведницитѣ и, заедно съ своитѣ молебствия, тя ги възнася предъ престола на Вишния като благоухание на молитвенъ букетъ и, въ отзвукъ Божий, върху нея низхожда преизобилната Божия благодатъ и всеопрощението, помилването, благословието, а тя отъ своя страна предава и раздава щедро всички тия дарения Божии на всички.

Църквата сама по себе си, въ силата на самото си естество и на своето назначение, непрестанно молитвува предъ Бога за всичкитѣ си пасоми, оглашенитѣ, та дори за невѣрницитѣ: за първитѣ, за да преуспѣватъ въ благочестието; за вторитѣ, за да се удостоятъ да влѣзнатъ въ пълно общение съ Църквата, а за третитѣ — да имъ въздействува Богъ чрезъ Св. Духъ да се обърнатъ къмъ Бога, да се покаятъ и спасатъ.

Съ самото си богослужение, съ принасяната безкръвна жертва — светата Литургия, съ молитвитѣ и пѣснопѣнията си, съ всичкитѣ си обреди и таинства Църквата не върши нищо друго, *освенъ възприемане благодатъ отъ Горе и раздаване на тая благодатъ долу между човѣцитѣ.*

Независимо отъ това общо непрерывно свещенодействие на Църквата, тя при особени случаи на народни бедствия отъ природни стихии, отъ болести, отъ политически сътресения и пр. устройва всенароденъ постъ съ всенародно молебствие за Божието омилоствиване, прощение и избавление.

Църквата ни винаги е била отзивчива къмъ нуждитѣ на народа, изпросвала е Божието снизхождение къмъ виновността му, изходатайствувала е не веднѣжъ да бжде пощаденъ отъ наказание *споредъ грѣховността и вината му;* много прежеждия изъ пѣтя му тя е отстранявала съ своето застъпничество предъ Бога, подобно на застъпничеството на Моисея и пророцитѣ за израилския народъ, и не веднѣжъ Богъ е давалъ ухо на молитвеното ѝ ходатайство, както е давалъ ухо и на Моисеевото и на пророцитѣ ходатайство, и народътъ ни е избѣгвалъ страшното наказание, което би го сполетѣло заради престъпленията му.

Съ своята *концентрирана*, така да кажемъ, молитва на духовенството и на вѣрующето паство, Църквата е покровителствувала народа ни презъ всички вѣкове на просъществуванетоъ му, и само Богъ единъ знае отъ колко злощастия го е пощадилъ заради застъпничеството на Църквата.

Както първосвещеникътъ у евреитѣ принасялъ

жертвоприношения за очищение отъ грѣхъ и за умиловление по разни случаи, така и днесъ Новозаветната Православна църква съ всичкитѣ си поддѣления, съ цѣлото си духовенство, принася безкрѣвна жертва за омилостивлението Божие къмъ всички, пѣснопѣ Богу отъ името на всички за благословение на всички.

Църквата има тая възможность поради дадената ѝ власт и въ силата на факта, че тя е възглавявана отъ Христи, Който е нейниятъ вдъхновителъ и, като такава, е въ притежание на благодатнитѣ дарове и упълномощена за тѣхното раздаване на вѣрующитѣ и, особено, на свещенството, което тя удостоява съ това привилегировано звание чрезъ особенъ обредъ, съ възлагане рѣце, съ извършване съответното таинство за посвещение въ свещенослуженето, за извършване таинствата, опредѣлени отъ Христа и апостолитѣ. Благодарение на предметното таинствено, задкулисно, така да се каже, въздействие на Църквата чрезъ нейнитѣ богослужения, молитвени възношения и пр., народътъ ни е оцѣлѣлъ като народъ и съхранилъ вѣрата си, въпрѣки най-неблагоприятнитѣ условия, въ които е протекла историята му. Мнозинството отъ народа ни дори и не подозира колко много дължи на Църквата си, като негова застѣпница предъ Бога.

Не ще и дума, че въ предметното общо църковно таинствено въздействие, най-голямъ дѣлъ има духовенството, свещенството, което извършва богослуженията, безкрѣвната жертва и пр. Свещеницитѣ сж, които изповѣдватъ, причастяватъ и опрощаватъ отъ името на Христа по Негово пълномощие.

Съвсемъ справедливо протоиерей Ст. Кючуковъ пише, че свещеникътъ стои въ центъра на тритѣ образа, които съставляватъ срѣдището, сърдцевината на свѣтоспасителното дѣло на Църквата; че той дава душа и животъ, осмисля и одухотворява жертвеника и амвона; че на тѣхъ той съ еднаква сила и трепетъ въ душата си свещенодействува, поднася предъ престола Божий молитвени трепети, надежднитѣ и свещенитѣ възторзи на вѣрующитѣ. Когато свещеникътъ се изправя предъ светия Престолъ да извърши безкрѣвното жертвоприношение и съ възпламененъ духъ изпросва благодатнитѣ дарове и всеопрощение, това негово свещенодействие има отзвукъ върху цѣлия народъ и неусѣтно паството бива повлияно отъ низходящата благодатъ Божия, въ отговоръ на жертвата и молитвата.

Прочее, свещенството ни бди надъ пасомитѣ си и когато сж въ храма, и когато сж внѣ отъ храма, като се грижи да засили посещението на богомолцитѣ на службитѣ въ храма и действува за възвръщането въ кошарата на заблудилитѣ се свои овци и да ги избави отъ опасността да станатъ жертва на разнитѣ пропаганди отъ инославенъ характеръ. Така щото напразно е злорадството на нашитѣ протестанти за това, дето храмоветѣ не били пълни при всички богослужения, и за други нѣкои временни недѣзи въ народната ни Църква, които почватъ да намаляватъ и ще изчезнатъ.

Георги П. Малчевъ (полков. о. з.).

Българката и религията.

Българскиятъ женски съюзъ публикува въ своя печатенъ органъ, „Женски гласъ“, отчетитѣ на конгреса, който стана къмъ края на миналата година въ Сливенъ, и решенията, които се взеха на тоя конгресъ. Прочетохъ ги и останахъ много недоволенъ. Не, разбира се, отъ това, че тия отчети и решения сж нѣщо лошо, а поради това, че въ тѣхъ липсва онова, което българската интелигентна жена, българската майка и бъл-

гарската общественица трѣбва да подчертава винаги и на всѣко мѣсто — да подчертава нуждата на живота отъ вѣра въ Бога и вѣрность къмъ св. Църква, нуждата отъ религиозно възпитание и изобщо отъ религиозното влияние въ дома, въ училището и въ живота.

Извършенитѣ дейности презъ годината отъ дружествата на тоя Съюзъ и решенията, които се взеха на конгреса, сж, малко или много, приповторения на дейноститѣ и решенията, които взематъ и организации на мжже. Въ живота на Българския женски съюзъ, като организация на жени, трѣбва да преобладава и нѣщо друго, нѣщо което нѣма въ организациитѣ на мжжетѣ. Трѣбва да преобладава религиозното съзнание и да се подчертава нуждата отъ религиозно възпитание на подрастващитѣ поколения. За голѣмо съжаление, въ отчетитѣ и въ решенията не се споменава нито една дума за Бога, за религията, за Църквата, за религиозно възпитание, за религиозна култура.

Ние смѣтаме, че най-правилна и най-плодовита би била оная обществена дейность, която е насочена срещу основитѣ на злото. Общественикътъ трѣбва да унищожава почвата, която благоприятствува никненето и по-нататѣшното развитие на общественитѣ злини, съ нѣкои отъ които се бори Българскиятъ женски съюзъ. Не е оправдана и не може да бжде оправдавана борбата само противъ плодоветѣ на злото; защото на мѣстото на унищоженитѣ плодове ще се яватъ други. Такава една борба би имала смисълъ повече като „борба“ за забава, или за спортъ, но не и като едно сериозно и резултатно дѣло за обновата на българската общественость и изобщо за облагородяване на българския личенъ и общественъ животъ. А злото не може да се изкорени безъ вѣра въ Бога, безъ срѣдствата на религията и безъ благословието на св. Църква.

Жената има по-чувствителна и по-нѣжна душа. Поради това тя е повече религиозна отъ мжжа. Религиозното чувство ѝ е присищо. То е нейната сила и нейната красота. По особено българката се е отличавала винаги съ своята набожностъ. Тя е била всѣкога привързана къмъ св. Църква и ревностна пазителка на религиознитѣ традиции и църковни изисквания. Тя е създавала и поддържала религиозния духъ въ дома и въ религиозна атмосфера е възпитавала своитѣ чада. Народнитѣ умотворения — пѣсни, разкази, обичаи, свидетелствуватъ за това. Поради всевъзможни антирелигиозни вѣяния, частъ отъ образованитѣ българки се отклониха отъ хубавия пѣтъ на нашитѣ майки и баби. И все пакъ, нѣма да бжде никакъ преувеличено, ако кажемъ, че въ характеристиката на днешната българка набожността е една важна и отличителна черта. Поради това желателно е Българскиятъ женски съюзъ да стане вѣренъ изразителъ на душата на българката, за да се върне тоя Съюзъ на ново къмъ религията и св. Църква.

Наистина, частъ отъ българскитѣ образовани жени иматъ желание да играятъ и политическа роли въ живота на нашето отечество. Ние нѣма да се спираме сега на въпроса, дали това е умѣстно или не, дали е нужно или не. Но щомъ Българскиятъ женски съюзъ преследва и тая целъ, неговитѣ деятелки трѣбва да знаятъ, че въ своето голѣмо мнозинство българитѣ и българкитѣ не биха искали да видятъ представителки на тоя Съюзъ въ Народното ни събрание и изобщо въ изборнитѣ ни учреждения съ сжщитѣ качества, каквито иматъ мжжетѣ. Тѣ трѣбва да внесатъ нѣщо ново и това ново да ги отличава отъ мжжетѣ. Тѣ трѣбва да изтъкватъ благородството на сърдцето и копнежитѣ на душата. Трѣбва да говорятъ за нуж-

дата на живота отъ Богъ, отъ религия, отъ Църква. Тъ трѣбва да искатъ и да наложатъ постоянно, систематично, планомерно религиозно обучение и религиозно възпитание.

Смѣтаме, че наразяваме чувствата на повечето мъже и жени отъ градове и села, ако пожелаемъ на Българския женски съюзъ да се върне къмъ Бога, къмъ религията и къмъ св. Църква, за да бжде неговата дейностъ наистина плодотворна за българското общество, за народа ни и за отечеството ни. Ние можемъ да се надяваме, че въ отчетитѣ на идния конгресъ и въ решенията му ще четемъ хубави думи за Бога, за св. Църква и за религиозно възпитание на нашата младежъ.

Т. Николовъ.

Църковни и народни врагове.

Разположена въ центъра на Балканския п-овъ — на пжтя отъ запада къмъ изтока, България е била винаги и ще бжде и за въ бждеще обектъ на чужди стремежи и внимание. Не веднажъ великитѣ сили сж кръстосвали оржията си на наша територия и не веднажъ българскиятъ миръ е билъ застрашаванъ поради чужди интереси. За да постигнатъ своитѣ цели, великитѣ сили не се ограничаватъ да указватъ натискъ само чрезъ дипломатическитѣ си представители, но извършватъ още огромна политическа и културна пропаганда. Не само въ градоветѣ, но и въ селата днесъ сж плъзнали чужди агенти и съ всички срдѣства правятъ пжтъ на чуждото. Седемъ милионна България е пребогато снабдена съ чужди училища, които ежегодно изкарватъ въ живота стотици младежи и девойки, ревностни пропагандатори на чуждото. Българскиятъ народъ е ученолюбивъ и напредничавъ, и никой съзнателенъ българинъ не може да иска — да издигнемъ около себе си висока стена за защита отъ нѣчие влияние, щомъ като то е само културно и общо полезно. Но когато заедно съ туй влияние се прокарватъ и осществяватъ и чужди планове, дългъ на всѣки добъръ българинъ е да даде организиранъ отпоръ на тѣзи домогвания. Светата Българска църква, като традиционенъ стражъ на българщината презъ вѣковетѣ, трѣбва да застане въ центъра на тази борба. Още повече, че чуждитѣ орджия, въ своята безогледна противонародна борба, засѣгатъ прѣко и Църквата въобще. На всички е известна антирелигиозната пропаганда на комунистическата партия. На нея нѣма зашто да се спираме, защото ето вече втора година откато марксизмътъ се самоунищожи. Други предатели, сжщо тѣй опасни, троятъ народната душа. Тѣзи последнитѣ, несмушавани отъ никого, вършатъ своята пропаганда по единъ завидно майсторски начинъ.

Въ вестникъ „Млада воля“, органъ на Б. М. С. „Отецъ Паисий“, бр. 69 год. VII. отъ 1 януарий 1940 г., въ статията „Законъ за защита на нацията и . . . Църквата“ отъ г. К. Тулешковъ, гимназиаленъ учителъ, се говори, напълно на време, за злоредната пропаганда, която разни сектанти извършватъ у насъ. Капитанъ К., отъ Малко-Търново, разказалъ на г. Тулешковъ, че въ часъ по словесно обучение запиталъ единъ войникъ какъвъ е по вѣра. Войникътъ отговорилъ, че е католикъ, а на въпроса, какъвъ е по народностъ, повторилъ пакъ — католикъ! Опитвайки се да обясни, какво точно пита, капитанътъ получилъ следния отговоръ:

— „Господинъ капитанъ, ние католицитѣ имаме едно отечество — папата“!

Ето какво „благоотворно“ влияние указватъ чуждитѣ мисии, разположили се спокойно върѣдъ народа ни. Другъ единъ случай говори още по-красноречиво за целитѣ, които преследватъ тѣзи нагледъ невинни „доброжелатели“.

Въ единъ френски колежъ у насъ, бедно българче, учещо се на католишки разности, развива срочната си тема „Вѣра и отечество“ по следния начинъ: „Католишката вѣра е истинската вѣра. Папата е замѣстникъ на Христа и единствено отечество на българите, сърби, гърци и ромъни“ . . .

Времената, въ които живѣемъ, сж толкова тревожни и опасни, че всѣко пилѣне на национални сили е гибелно и сждбоносно. По-малко отъ всѣкога днесъ ни е позволено да търпимъ чужди агенти и сектанти да рушатъ народното единство. Създадено съ кръвта на хиляди българите, пламнало въ Хилендарския манастиръ, българското народно съзнание се помрачава днесъ отъ чуждо сребро, щедро разпрѣсквано отъ безнаказано ширещи се български „доброжелатели“ и „благодетели“. Крайно време е да си припомнимъ старата поговорка „Не щемъ ви ни меда, ни жилото“! Българскиятъ народъ е достатъчно способенъ да създаде самъ своето благополучие. Българската църква, която извади отъ своитѣ редове духовни великани, като отца Паисия, Софрония Вратчански, Неофитъ Бозвелията, Екзархъ Иосифа, може сама да служи отлично на своя народъ. Тя нѣма нужда отъ „безкористни“ помагачи и съчувственици. Света и жертвоготовна, силна и народна, тя издига високо девиза — „Служейки на Бога, служимъ и на народа“!

М. А. Н.

Примѣрътъ на Франция.

Следъ поражението.

Франция, следъ нечуваното въ историята ѝ поражение, е изправена предъ редица въпроси не само отъ политически и стопански характеръ, но и въпроси отъ морално естество.

Въ тая страна дълго време бѣше насажданъ антирелигиозенъ духъ и такъвъ на пълно духовно безразличие. Сега, голѣмото нещастие раздруска душитѣ, и обезвѣренитѣ народни маси търсятъ пжтъ на утеха и спасение.

Но кой ще посочи тоя пжтъ? Кой ще разкрие образа на Всесилния и Вездесщъ Спасителъ? Къде сж служителитѣ Му, проникнати отъ истинско християнско чувство на дългъ, саможертва и подкрепа на ближния? Кадритѣ на тия служители сж ли пречистени и одухотворени, за да се справятъ съ трудната задача, която имъ предстои?

Тия въпроси се слагатъ за всички народи, които по пжтя на тѣхното издигане и напредкъкъ изпадатъ въ нещастия и търсятъ помощъ, за да могатъ да продължатъ своя житейски пжтъ. Но повече отъ всѣкжде другаде тия въпроси се слагатъ за френския народъ, чиито изпитания сж страшни. Повече отъ два милиона френски офицери и войници, най-здравата частъ на нацията, се намиратъ въ пленъ, гдето сж разяждани отъ страшни душевни мъки за родния край и за останалитѣ тамъ близки сжщества, изоставени безъ подкрепа и помощъ.

Днесъ, въ Франция, най-свѣтитѣ умове сж се

впрегнали да работятъ за спасяване на душата на народа, за вдъхване на вѣра въ тая душа, за издигане надеждата въ бъдещето на нацията.

Тия мисли и чувства виждаме излагани въ колони на вестници и списания отъ най-първитѣ писатели на страната. Тѣ възкресяватъ славното минало на нацията, когато бележити национални герои сж водили нацията, и се възпроизвеждатъ чутовнитѣ имъ дѣла и подвизи.

Всичко това се върши, за да се съвземе душата на обезвѣрения народъ.

Печатъ, публични сказки, радио и кино сж впрегнати да разправятъ на народа, че преживяванитѣ моменти не сж нормални и че трѣбва да се забрави животътъ отъ преди войната. За дълги години, казва се открито на френския народъ, ще трѣбва да се живѣе визпитания и страдания. Френцитѣ, както казва Марсленъ Лисоргъ въ „Ла Кроа“, ще трѣбва да покажатъ, въпрѣки поражението си, това, което представляватъ и струватъ; авторътъ изказва надежда, че тѣ ще понесатъ сждбата си съ твърдостъ и душевно издигане. Кои сж непосредственитѣ нещастия, които душатъ френския народъ?

На първо мѣсто пленницитѣ, следъ това — общата сиромашия, която налага да се пестятъ прѣкомѣрно продуктитѣ за прехрана, и най-после, окупацията отъ победителя на голѣмъ дѣлъ отъ земитѣ на отечеството. Тия нещастия, въ сегашния имъ размѣръ, сж непознати въ историята на френския народъ.

Само едно нѣщо остава на френския народъ: надеждата, казва Марсленъ Лисоргъ. А надеждата, както за всѣки многострадаленъ народъ, вижда това, което още не е станало, но което ще бжде. Тя утешава и насърчава очакванията на цѣлия народъ. Тя минава по стрѣмнитѣ пѣтеки между дветѣ си сестри — вѣрата и благотворителността.

По-нататъкъ Марсленъ Лисоргъ продължава: „Бъдещето ще бжде по-добро, при условие, че още отъ днесъ, безъ да чакаме утрешния день, ще станемъ по-добри отъ вчера. Надеждата не е праздна приказка, която да действува като съ магическа прѣчка. Тя е оная сила, която наричаме добродетель. Да се надѣваме и, следъ това, да не вършимъ нищо, това значи да се грѣши спрямо надеждата.

„Всички лица, които прилагатъ тая добродетель, работятъ усърдно за настѣпването на очакванитѣ пощастливи дни. За лицата, които всрѣдъ бедственото положение, което преживяваме, не вършатъ нищо повече отъ това, което сж правила презъ мирнитѣ и благоденствени дни, може да се каже, че не изпълняватъ своя дългъ и не обичатъ отечеството си“.

На християнитѣ въ Франция се напомва, че трѣбва въ тия дни на изпитание да следватъ примѣра на благотворителността и да не се отлаватъ на егоистични действия и стремежи. Не трѣбва да се проявява страсть къмъ паритѣ. Нека други да служатъ на Мамона. Истинскитѣ християни трѣбва да мислятъ за ближния си, за тия, които не намиратъ срѣдства да задоволятъ най-елементарнитѣ си нужди, въ тежкитѣ дни на изпитание и страдание.

Такива сж гласоветѣ, които долитатъ отъ страдащия френски народъ, следъ голѣмата катастрофа на отечеството му. Има много поучителни мисли и дѣла въ усилията на първигѣ синове на тоя културенъ народъ, за да спасятъ душата му, да я възродятъ и обнадеждатъ, сочейки й миналото и здравитѣ принципи за истинско спасение въ духа на Христовата църква. Нека и нашиятъ изстрадалъ народъ почерпи

поука отъ страданията на френския народъ и твърдо вѣрва въ по-свѣтлото бъдеще на нашата родина чрезъ издигане и прераждане на душитѣ ни.

Ст. Симеоновъ.

Размишления върху войната.

Стоимъ предъ голѣми военни събития. Отъ 8 месеца дветѣ воюващи страни — Германия и Англия, се дебнатъ, за да си нанесатъ решителния ударъ. Кжде ще се срещнатъ — мжно е да се каже. Но погледнемъ ли на картата, ще ни стане ясно, макаръ и непосветени въ тайнитѣ на стратегията, че тоя ударъ трѣбва да се очаква въ Срѣдиземното море. То е пжтътъ отъ Европа за Азия и Африка. Може би, мнозина очакватъ войната да се пренесе на английския островъ. Ползата за Германия отъ влизането въ острова не ще е тъй голѣма, и тоя фактъ, ако би станалъ, не ще реши сждбата на английската империя. Докато Англия владѣе морскитѣ пжтища и колониитѣ, макаръ и тежко ранена, тя ще продължи борбата до изтощение на своя противникъ.

Това е толкова ясно, за да разберемъ, че войната рано или късно ще се реши въ Египетъ, по право на Суецкия каналъ и Гибралтаръ. Съ какви срѣдства ще си послужатъ германцитѣ, какво военно изкуство ще употребятъ — не знаемъ и не може да знаемъ, но трѣбва да знаемъ едно, че Срѣдиземното море ще реши войната. Тукъ сж залѣзвали държави и тукъ сж се създавали нови, тукъ ще се реши сждбата на британската империя.

Досегашното воюване бѣ уводъ къмъ решение на голѣмата историческа задача. Нека добре изучимъ историята, за да разберемъ значението на изтока за създаването на великитѣ империи и тѣхното падане. Ще ни стане ясно и нашето мѣсто въ тоя великъ исторически моментъ и ще можемъ по добре да го оценимъ и да намѣримъ мѣстото си и политиката, която ни се налага.

*

Войната продължава. Решителниятъ часъ на единъ двубой приближава. Не сж малкитѣ държави, които могатъ да спратъ тия сили, пуснати въ движение. Това е толкова ясно да се разбере. Само мъдростъта може да ги спаси.

*

Най-добре ще минатъ изпитанията ония малки държави, които иматъ повече нравствени сили, които сж усъвършенствували своя социаленъ и стопански животъ. Страни, въ които егоизмътъ и тъмнитѣ сили на човѣшката душа сж развихрени и сж се проявили въ своето рушение на морала и социалното чувство, ще рухнатъ.

Всички инстинкти и цѣлата срѣчностъ на човѣшката душа трѣбва безмилостно да бждатъ унижени. Личното трѣбва да бжде подчинено на общото. Личността е бързопреходна, а цѣлото е трайно. Мъдростъта и волята на държавника се проявява въ такива времена. Отъ високия моралъ на управлението иде вѣрата въ общото, въ държавата, и жертвата за това общо е драговолна и пълна.

Опитътъ ни е богатъ. Нека го използваме, за да поддържаме високия духъ на народа си, вѣрата му въ себе си и волята му да живѣе. Единичнитѣ лоши проявления на низостъ и егоистични поплъновения

безмилостно трѣбва да се унищожаватъ. По-добре е на време да се рѣже гангрената, отколкото когато цѣлото тѣло заболѣе.

Продължаваме. Въ една добре организирана държава, въ която справедливостта е основниятъ строителенъ законъ, проявлението на ниски страсти е невъзможно. Въ основата на държавното управление моралътъ е отъ най-голѣмо значение. Така се изравнява въ общото цѣло всѣка отдѣлна единица и получава еднакво и справедливо своето право на съществуване. Въ името на цѣлото, класи и съсловия трѣбва да изчезнатъ, за да се получи оня синтезъ — народъ-държава, който е идеалъ на човѣчеството.

Днешната война е плодъ на многобройни противоречия, напластявани отъ вѣкове. Противоречия въ отдѣлната душа, въ класи, съсловия, общества и държава. Противоречия, които сж опустошили душата, и човѣкътъ е изгубилъ опорната точка. Тия многобройни социални, икономически, политически и нравствени противоречия раздрусаха свѣта, предизвикаха войната. Човѣкътъ търси синтезъ за обикновения си животъ и синтезъ за по-висшъ животъ.

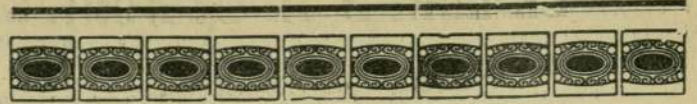
Войната ще свърши по бойнитѣ полета, но между хората тя ще продължи, до като се намѣри синтезъ, който да направи отъ хората братя, отъ народитѣ близки, и земята да стане общо отечество. И може би тая война е последната война. И може би човѣцитѣ ще изковатъ отъ топоветѣ плугове, и децата ще играятъ съ звѣроветѣ. Съзнателно или несъзнателно, ние отиваме къмъ царството Божие на земята. Царството на звѣра ще бжде унищожено, за да дойде царство на любовта. Съзнателно или несъзнателно, ние сме по-близо до Бога днесъ отъ всѣкога, защото страданията ни водятъ къмъ Него. И не е ли новото време, което чакаме, следъ тоя опустошителенъ периодъ на материята, времето на новата романтика, новия романтизъмъ, на отново дошлия на земята Христосъ?

Нека не си затваряме очитѣ: пожарътъ ще мине по земната ширь и ще изгори най-неприготвенитѣ, най-назадъ останалитѣ въ своята организация народи. Лето справедливостта не е коронясана, страданията ще сж по-голѣми. Това е тѣй ясно и за него историята ни дава многобройни примѣри. Нали заради нея почна тая война? И само осъществилитѣ тая справедливостъ народи ще победятъ.

Това което прави остарѣлъ свѣта и кара човѣчеството да търси новъ животъ, другъ свѣтъ, е да види, да почувствува царството на справедливостта. Нека я осъществяваме ежедневно чрезъ личния си, обществения, държавния животъ, чрезъ закони, институти и примѣри. Войната е продуктъ на много несправедливости. Тя е резултатъ на една отъ вѣкове продължаваща криза. Всички въпроси сж отъ нравствено естество, а чакането е отъ висшъ нравственъ редъ.

N.

Набавете си всѣкаква духовна и художествена литература само отъ
СИНОДАЛНАТА КНИЖАРНИЦА

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Храната и облѣклото.

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Храната е необходима за поддръжка на тѣлото, за да живѣе и твори безпречно, но не и да се отдава на разкошъ и суета. Относно храната нека за васъ послужатъ като ръководство следнитѣ правила, защото мнозина изпадатъ въ грѣшка при разсждението си за ястията. Едни безразлично пристѣпватъ къмъ идоложертвенитѣ храни; други сж строги къмъ себе си, но осъждатъ тѣзи, които ядатъ; трети пъкъ, при разсждение за храната, оскверняватъ душата по различни начини, поради незнание ползата или вредата отъ това, какво да ядатъ и какво да не ядатъ. Ние постимъ, като се въздържаеме отъ вино и месо, не защото презираме виното и месото като мърсота, а защото се надѣваме за награда — надѣваме се, че, като презремъ плътското, ще се насладимъ отъ ожидаваната духовна трапеза; надѣваме сѣ, че, като посѣемъ сълзи въ настоящето, ще пожнемъ радостъ въ бждещия вѣкъ. Никой, обаче, да не пренебрѣгва тѣзи, които вкусватъ и ядатъ вследствие на тѣлесна немощъ; не бива да се порицаватъ и тѣзи, които употребяватъ по малко вино „поради стомаха си и честитѣ си боледуваня“ (1 Тим. 5, 23); не бива да осъждаме и тѣхъ като грѣшници и да не се отвращаваме отъ месото като отъ нѣщо чуждо. Такива люде е ималъ предвидъ Апостолътъ, когато е писалъ: „Забраняватъ да се встѣпва въ бракъ и съветватъ въздръжане отъ ястия, що Богъ е създалъ да ги ядатъ съ благодарностъ върнитѣ, и онѣзи, които сж познали истината“ (1 Тим. 4, 3).

Затова, като се въздържаеме отъ месо и вино, нека се въздържаеме не като отъ мерзости; въ такъвъ случай въздръжанието ни не ще получи въздаяние; но, считайки ги за добри и полезни, нека ги пренебрѣгваме заради предстоящитѣ по-добри духовни блага. Пази душата си да не вкуси нѣщо какво да е принесено на идолитѣ — предпазата отъ тѣзи храни не е само моя грижа сега, грижели сж се за това и Апостолитѣ; грижилъ се е и Иаковъ, епископътъ на нашата църква. Апостолитѣ и презвитеритѣ написали до всички народи съборно послание „да се въздръжатъ отъ осквернени идоложертвени храни, отъ блудство, удавнина и кръвь“ (Деян. 15, 20). Съществува въ много хора, които сж толкова звѣронравни и живѣятъ подобно на псета, че, подражавайки на дивитѣ звѣрове, пиятъ ненаситно кръвь и безпощадно изпожждатъ удавнината. Ние, обаче, като раби Христови, като ядемъ, нека ядемъ съ благоговѣние и благодарностъ. Нека се обличаме и съ прости дрехи, които да ни служатъ не за кичливостъ, нито пъкъ за суета, а като необходима похрипка за предпазата отъ студъ и за прикриване на тѣлесна срамота. Подъ предлогъ за прикриване на срамотата, не изпадай въ друга срамота, чрезъ употребата на скъпи и излишни дрехи!

Отъ руски — *Ибр.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Неискрени изявления.

Воюващитѣ днесъ народи, и отъ двата лагера, постоянно оповестяватъ предъ цѣлъ свѣтъ, че се борятъ за свещенитѣ начала — истина и правда, свобода и равенство.

Водачътъ на германския народъ, напрімѣръ, не веднажъ заяви, че Германия воюва за едно ново преустройство на свѣта върху истината и правдата, за единъ по-справедливъ международенъ редъ, при който да се гарантира свободата и възможността за всички народи да живѣятъ по-добре, та по тоя начинъ да се премахнатъ причинитѣ за бждещи конфликти и войни и да настѣпи истински, траенъ миръ.

Англичанитѣ сжщо така говорятъ, че воюватъ за защита на сжщитѣ свещени начала. Даже висши английски духовници, както отбелязваме това на друго мѣсто въ настоящия брой, тържествено заявяватъ въ писмо до Еладската църква, че английскиятъ народъ се бори заедно съ гръцкия за началата на *истината, справедливостта и свободата*.

Гърцитѣ сжщо се надѣватъ, че отъ днешната човѣкоубийствена война ще произлѣзе новъ свѣтъ, устроенъ върху евангелската правда. Самъ Н. Блаж. Атинскиятъ Архиепископъ, както сж прочели читателитѣ въ миналия брой на „Църк. в.“, въ приветственото си за Рождество Христово писмо до Александрийския Патриархъ, изрично казва, че гръцкиятъ народъ е предприелъ днешната борба срещу силитѣ на тъмнината, въоръженъ съ християнскитѣ начала на *честь, многоценна свобода, правда, моралъ и равенство*.

Човѣкъ просто се трогва до сълзи, като слуша тия изявления, понеже добива впечатление, че всички народи се борятъ за едни и сжщи начала — за истината, правдата и свободата.

Ами защо тогава тия народи се биятъ помежду си и взаимно унищожаватъ? Нали истината е винаги една, и всѣки човѣкъ, стига само да има искрено желание, може да я познае и следва? Нали тя всички побратимява, обединява и сплотява? Тогава ясно е като бѣлъ день, че не всички воюващи днесъ познаватъ истината, проповѣдвана отъ Исуса Христа още преди две хиляди години, не всички вѣрватъ даже въ нейното сжществуване. Нѣкои отъ тѣхъ като че ли и въ настояще време продължаватъ да повтарятъ съ презрение скептичния Пилатовъ въпросъ: „що е истина?“ Съгласно ли е, напр., съ истината и свободата — да държишъ цѣли народи въ грозно икономическо и политическо робство и въ сжщото време да говоришъ, че си поборникъ за истината? Примиримо ли е съ правдата, равенството и човѣщината — да удушвашъ стотици хиляди народности малцинства, като не имъ давашъ никаква родна книга, като имъ забранявашъ да се молятъ и говорятъ на майчинъ езикъ, като имъ промѣняшъ дори собственитѣ имена, които могатъ да имъ припомнятъ за тѣхния родъ и произходъ?

Ето защо, изявленията на ония, които говорятъ, че днесъ сж предприели борба срещу силитѣ на тъмнината и воюватъ за *многоценната свобода, правда, моралъ и равенство*, а въ туй сжщото време жестоко потискатъ инородцитѣ отъ себе си, като ги лишаватъ не само отъ всѣкаква свобода и равенство, но просто не имъ даватъ и да дишатъ — тѣзи изявления сж невѣрни, неискрени и навѣватъ само тѣга. Не бива съ Евангелието въ ржце да се тѣпче евангелската правда.

И. А. Русевъ. Обществени и политически мисли. София, 1941 г., стр. 112, цена 50 лева. Доставка се отъ Борисъ Ивановъ, ул. Царь Крумъ 26.

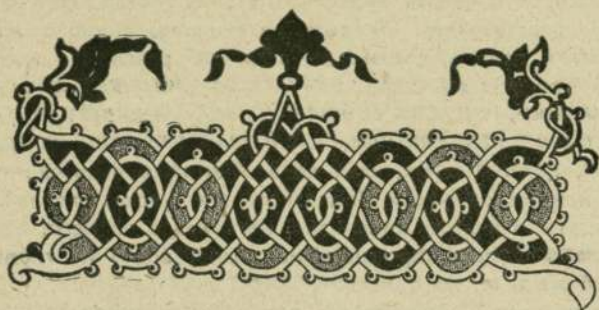
Авторъ на тая книга е известниятъ нашъ генералъ отъ запаса и бившъ министъръ г. Ив. Русевъ, сега народенъ представителъ. Трудътъ на генерала е много интересенъ и цененъ, понеже въ него той разглежда жизненитѣ въпроси: *свобода, равенство, марксизъмъ, комунизъмъ, частна собственостъ, диктатура, демокрация, възпитание, семейство, училище, войска, вѣра, църква* и др., като по всички тѣхъ изказва много вѣрни и мѣдри мисли. Колко правилно и ясно, напрімѣръ, авторътъ определя комунизма, като казва за него, че то е „*вѣра*“ съ свои вѣроизповѣдни догми, които не търпятъ ни обсъждане, ни съмнение, *вѣра* на фанатици, които проповѣдватъ и изповѣдватъ принудата и насилието, *вѣра*, която отрича всѣка друга вѣра, философия и нравственостъ, и не само отрича, но и жестоко преследва! Хубаво е обрисувалъ той демокрацията, но не само идеалната, истинската, а и изродената, дезорганизираната, като за последната привежда примѣри отъ Италия, дето въ изборитѣ презъ 1921 год., до идването на Мусолини, сж се борили 20 партии, и отъ Германия, дето въ изборитѣ презъ 1932 год., преди идването на Хитлеръ, сж се борили 38 партии.

Особено е красноречивъ и силенъ авторътъ, като говори за възпитанието, за семейството, за истинското предназначение на жената, за училището, за християнската вѣра и нравственостъ и за Българската православна църква.

По въпроситѣ за вѣрата и църквата той разсжжда като настоящи богословъ и изказва твърде вѣрни и ценни мисли. „Никоя друга нравственостъ — пише той — не учи и не иска да обичае ближния като себе си, никоя друга нравственостъ не сочи, че нѣма по голѣма любовъ отъ любовта, въ името на която трѣбва да жертвувате живота си. Само християнската вѣра иска такава любовъ и себепожертвуване за други, а следователно, и за отечество, и за народъ.. Българската православна църква е живѣла всѣкога съ радоститѣ и страданията народни. *Нѣма по-народна църква отъ нашата Православна българска църква*. Нейнитѣ служители сж първитѣ, които създадоха българска книжнина следъ покръстване на българитѣ. Наши духовници се погрижиха за просвѣта чрезъ училището Духовници въ манастиритѣ, чрезъ църквата и вѣрата, запазиха българската народностъ. Наши духовници първи поведоха борбата за самостоятелна Българска църква, за освобождение отъ духовно робство — за българска книга, за български езикъ, за изграждане на нова българска култура, и съ това подготвиха политическата свобода. Български православни свещеници, еднакво съ миряни, се хвърлиха въ възстанически борби съ кръста и съ оржието въ ржка. И мнозина отъ тѣхъ увиснаха на вжжето въ името на българската свобода. Българската православна църква е била и ще бжде факторъ на народното ни възраждане. Тя е хранилище на свещенитѣ народни идеали; въ нея сж дълбокитѣ извори на българското народно съзнание и най-чиститѣ и свежи пориви за народностно служение. Така е

било, така е и днесъ. *Българскиятъ народъ твърде много дължи сществуванетоъ си на нашата Православна църква, на която той, както и държава нѣ, дължатъ почитъ и признателностъ*“.

Така правилно, искрено и въ родолюбивъ духъ авторътъ разглежда всички теми въ своитѣ „Обществени и политически мисли“, което нѣщо прави труда му извънредно интересенъ и полезенъ. Ако човѣкъ рече да направи по-изчерпателна преценка на тая хубава книга, затруднява се — кое да предпочете и подчертае, и бива принуденъ да цитира едва ли не всѣка нейна страница. Затова именно всѣки трѣбва да прочете самата книга на г. генералъ Ив. Русевъ.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

Следъ оставката на г. Багряновъ, М-вото на земедѣлието временно ще се управлява отъ м-ръ председатели г. Филовъ.

Народното събрание, следъ гласуване бюджета на фондоветѣ, законопроектитѣ за пенсии на земедѣлци и занаятчии и др., преустанови заседанията си за 18 февруарий.

Почина българ. пълномощ. м-ръ въ Бѣлградъ д-ръ Ст. К. Стоиловъ, синъ на именития български държавникъ д-ръ К. Стоиловъ.

Б. Т. А. опроверга твърденето на английския м-ръ-председателъ Чърчилъ, че въ България има германски войски.

Югославското правителство продължава да обсъжда въпроса за преустройство на кабинета и за прехраната. За сега сж смѣнени м-ритѣ на правосъдието и на пошитѣ.

— Д-ръ Куленовичъ, водачъ на словенцитѣ, е заявилъ, че ще работи за словенска автономия и бановина.

— Въ Загребъ е закритъ английскиятъ клубъ.

Гърция. Съобщенията, че е стоварена въ Солунъ английска дивизия и че на пжтъ за Солунъ сж четири дивизии, се опровергава отъ грѣцкото правителство. Грѣцкото правителство повика подъ знамената всички офицери отъ запаса надъ 45 години, които владѣятъ английски, за преводчици.

Ромъния. Ромънското правителство продължи да взема мѣрки противъ легионеритѣ. Извършени сж много арести. Открити сж много ограбени вещи и стоки. Сждилищата продължаватъ да издаватъ присжди.

Турция укрепява усилено кавказката граница.

Френското правителство въведе 8 месечна задължителна трудова служба за младежта.

— Маршалъ Петенъ смѣни кабинета на Фланденъ. Адмиралъ Дарланъ състави новия кабинетъ. Адмиралъ Дарланъ на два пжти бѣ въ Парижъ да преговаря съ

германския представител и съ Лавалъ. Съ Лавалъ не се стигна до разбирателство. Германия следи живо френската криза. Нейнитѣ искания трѣбва да бждатъ заловолени. Италианскиятъ печатъ смѣта, че, ако френската игра продължи, Германия и Италия ще де-нонсиратъ примирието и ще окупиратъ потрѣбнитѣ имъ бази въ Срѣдиземно море. Германия иска бази на двата брѣга на Срѣдиземно море за борба съ Англия, френската флота и съюзъ съ Германия. Генералъ Вейганъ, който организира френската колониална войска, иска Франция да стои настрана и наблюдава.

— Франция укрепява границитѣ на Сирия въ отговоръ на английскитѣ и турски военни мѣрки около сирийската граница.

Англия прехвърли доста войски въ Египетъ и изобщо въ Африка. Армията на де Голъ и белгийски колониални войски отъ Конго сж на абисинската граница. Англия се готви да открие Солунски фронтъ, като разчита да го засили съ войски на приятелски народи.

— Въ Англия общественото мнение се подготвя за германски десантъ.

Ун арскиятъ м-ръ Хоманъ трѣгва за София. Придружава се отъ висши чиновници на м-вото на просвѣтата и външнитѣ работи.

Германия мълчаливо, но бързо се готви да нанесе главно въ Срѣдиземно море голѣмия си ударъ на Англия. Германска авиация вече е прехвърлена въ Додеканеза, Албания, Италия и островитѣ.

— Германската дипломатия се мжи да запази Турция вънъ отъ войната.

Японското правителство усилено подготвя японския народъ за една война дри съ Америка. Новоназначениятъ японски посланикъ въ Америка адмиралъ Намура има за задача да изясни отношенията между Америка и Япония.

Американскиятъ конгресъ, следъ дълги разисквания, прие съ 260 на 165 гласа проекта на Рузвелтъ за подпомагане на Англия. Прие се пълномощията на Рузвелтъ да траятъ до 5 години и да не се дава за повече отъ 1,500 милиарда долари военни материали и то $\frac{1}{10}$ отъ произвежданитѣ за Америка. Следъ две седмици въ Сената ще почнатъ обсъжданията на тоя законъ. Борбитѣ противъ тоя законопроектъ не стихватъ. Младежта е противъ участие на Америка въ война за европейски въпроси. Стачкитѣ сжщо не преставатъ. Има шати, кждето положението е изострено и сж въ опозиция на Рузвелтъ.

— Г-жа Рузвелтъ е застанала начело на комитета за събиране за Гърция 10 мил. долари помощъ.

Войната. Въздушната и морска война се засили. Германски летала и подводници усилено нападатъ английски градове и кораби. Нападения правятъ надъ Малта и Срѣдиземно море.

— Английскитѣ войски въ Либия, Еритрея, Сомалия и Абисиния, продължаватъ настѣпленieto си. Английскитѣ войски заеха Бенгази.

ЗА ВСЪКАКВА ДУХОВНА И ХУДОЖЕСТВЕНА КНИЖНИНА ОТНЕСЕТЕ СЕ ДО

Синодальната книжорница

I. У насъ.

Височайше дарение. По случай годишнината отъ смъртта на о. Бозе почившата първа българска княгиня Мария Луиза, Негово Величество Царьтъ е изпратилъ сумата 40,000 лв. на пловдивския кметъ г. Малчевъ, които да се раздадатъ на бедни жители въ града.

Славна годишнина. На 9 т. м. софийското дружество на Македоно-одринското опълчение чествува своята славна годишнина, по случай 28 години отъ епичните боеве при Шаркьой на Мраморно море. По този случай въ катедралата „Св. Недѣля“ се отслужиха панихида и молебенъ за покойните герои и живи опълченци отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, въ съслужение съ храмовия клиръ. За подвига на опълчението говориха речи Високопреосвещениятъ Митрополитъ и г. Дървинговъ. На поменното тържество присъствуваха представители на Двореца, армията, родолюбиви организации, ръководството и членове на организацията и многоброенъ народъ.

Митрополитъ Софроний въ Дръново. На 29 и 30 м. м. Негово Високопреосвещенство Търновскиятъ митрополитъ Софроний посетилъ гр. Дръново, радушно посрѣщнатъ отъ духовни, военни, граждански и просвѣтни власти. Отслужилъ вечерня, св. Литургия и молебенъ по случай именния день на Н. В. Царя. Отличилъ съ нагръденъ кръстъ свещеноикономъ Илия Лупановъ, арх. н-къ въ града, и съ офикията „протоиерей“ свещеникъ Никола Димитровъ отъ село Царева-ливада — за усърдна клирическа служба. При молебена и производствата произнесълъ подходни речи.

Париченъ даръ за „Църковенъ вестникъ“ Негово Благоговѣиство свещеникъ Стоянъ Илиевъ, пенсионеръ, отъ с. Царь Борисово — Панагюрска околия, е изпратилъ чрезъ св. Пловдивска митрополия до Св. Синодъ сумата 300 лв. като даръ за фонда „Църковенъ вестникъ“, за поощрение духовната просвѣта на родната Църква. Сжщиятъ клирикъ въ началото на 1939 г. за сжщата целъ подари на фонда 2000 лв. Настоящото дарение е трето по редъ. Редакцията сърдечно благодари за дарението.

Паметни плочи съ имената на загиналите за родината. Църковното настоятелство при столничния храмъ „Св. Седмочисленици“ съобщава, че е предстояще поставянето на видно мѣсто въ църквата паметни плочи съ имената на загиналите за родината презъ войните герои офицери и войници, енориаши на църквата „Св. Седмочисленици“, и умолява близките да му дадатъ писмени подробни сведения за покойниците.

Годишно съдържание. Съ настоящия брой на вестника се изпраша на абонатитѣ и годишното съдържание на вестника отъ м. година.

II. Въ чужбина.

Еладската църква. Двама англикански архиепископи отговарятъ на нейния протестъ. Още въ първите дни следъ начеване на войната между Италия и Гърция, Н. Блаж. Атинскиятъ архиепископъ Хрисантъ бѣ изпратилъ почти до всички християнски църкви послание, съ което протестираше прогивъ несправедливото италианско нападение въ Гърция и апелираше за морална защита. Англиканската църква, чрезъ Кентерберийския и Йоркския архиепископи, вече е отговорила на туй послание. „Екклесия“ (25. I. 1941 г.) обнародва този отговоръ, пропитъ отъ горещи симпатии къмъ гръцкия народъ. Двата архиепископи подчертаватъ, че приятелството между Еладската църква и Англиканската напоследъкъ е твърде укрепнало, и тѣ не могатъ да не се трогнатъ дълбоко отъ позива на Атинския архиепископъ. „Църквата и цѣлиятъ народъ въ Англия — казватъ тѣ въ отговора си — напълно сподѣлятъ възмущението, което тѣй силно изказватъ по поводъ на непредизвиканото нападение на Италия противъ свободата и независимостта на Гърция. Сърцата ни се изпълватъ съ симпатия къмъ вашия народъ, който е подложенъ на изтезания, и съ удивление отъ предаността и доблестта, съ които вашитѣ войски отблъсватъ нападението. Имаме надежда на нашето правителство, че ще имъ дадемъ всѣка възможна помощъ. Гръцкия народъ ние считаме не само като нашъ съюзникъ въ тая свѣтовна война, но и като нашъ другаръ въ една голѣма духовна борба, понеже сподѣляме съ васъ убеждението, че началата на истината, справедливостта и свободата, за които заедно се боримъ, сж основни за християнския начинъ на животъ и за всѣкаква християнска цивилизация“.

Органътъ на Еладската църква коментира този отговоръ и смѣта, че чрезъ него ставатъ още по-тѣсни приятелскитѣ връзки между дветѣ църкви. „Отговорътъ на Англиканската църква, — пише той, — даденъ чрезъ двама нейни високи представители, на протеста на Еладската църква до всички християнски църкви въ свѣта противъ непредизвиканото и дрѣзко нападение на фашистска Италия срещу нашата мирна страна, диша не само искрена симпатия къмъ страдащия отъ войната нашъ народъ, но и дълбока християнска обичъ къмъ него. Този отговоръ прибави още една брънка въ сжществуващитѣ между дветѣ църкви връзки и допринесе за по-голѣмото засилване духа на взаимното между тѣхъ споразумение и братство. А се надѣваме и ние, че отъ тая човѣкоубийствена война ще произлѣзе новъ свѣтъ, въ който ще бжде устроено царството на Бога и на вѣчнитѣ, неизмѣнни Негови истини“.

Католическата църква. Църквата и отечеството. При откриване на цѣла серия конференции въ Лионъ, организирани отъ Съюза на сдруженията, Лионскиятъ архиепископъ Жерлие говорилъ въ амфитеатра на университета, въ присъствие на гражданскитѣ и военни власти, като въ речта си ясно опредѣлилъ отношението на Църквата къмъ отечеството и подчерталъ, че тя, като институция свѣрхнационална и международна, никакъ не се противопоставя на идеята за отечество. „Отечеството — казалъ той — има свещенъ характеръ: Самъ Исусъ Христосъ ни е далъ примѣръ на привързаностъ къмъ отечеството, като оплаквалъ близкото разрушение на Светия градъ. Но Църквата се противопоставя на единъ свещенъ

егоизъмъ, на единъ непримиримъ национализъмъ, несъвмѣстимъ съ християнското понятие за отечество. Тя е сжщо противъ интернационализма, който поражда борбата на класитѣ и изчезването на отечествата. Само Църквата едничка е въ положение да закрепиме между всички човѣшката взаимностъ и дружелюбие. Църквата въ Франция работи съ всички сили за националната обнова. Тя ще действува чрезъ своитѣ училища и колежи, чрезъ своя сѣюзъ „Католическа акция“, чрезъ разпространяване великолепната социална наука, която ѝ е повѣрена. Тя ще помогне за издигане на французкото семейство чрезъ [християнизиранието му“.

Въ Холандия. Сътрудничество между протестантскитѣ църкви. Протестантскитѣ църкви въ Холандия свикали недавна особена комисия, която да направи по-тѣсно между тѣхъ сътрудничеството при изпълняване труднитѣ задачи, налагани тѣмъ отъ днешното положение на страната. Религиознитѣ вестници и списания поне до месецъ септемврий миналата година продължавали да излизатъ. Студентскиятъ християнски сѣюзъ е можалъ да свика и миналата година своя годишенъ съборъ, съ участие на 250 представители. Сжщо така били организирани 25 лѣтни лагери. Мисионерскитѣ братства готвѣли походъ.

Изгубеното кръщелно свидетелство на Илия Крумовъ отъ село Варана, Търновско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Варана, 27. I. 1941 г.

1—29—1

Свещ. Сп. Б. Шиковъ.

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство на Сжбка Тенева, отъ с. Кръстина, Айгоско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Камено, 25. I. 1941 год.

1—28—1

Енор. свещ. Б. Великовъ.

Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Цоню Пеневъ Епитроповъ, Димитъръ Ивановъ Герчевъ, изъ с. Драгижево, Търновско, да се считатъ невалидни. Издадени сж дубликати.

с. Драгижево, 7. II. 1941 г.

1—27—1

Енор. свещ. Г. Трифоновъ.

Обявление. Изгубеното кръщ. свидетелство на Александъръ Петровъ Александровъ, отъ с. Добридолъ, Ломско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Добридолъ, 24 януарий 1941 год.

1—25—1

Енор. свещ. иером. Иоанъ.

Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Върбанъ Ликовъ и Гена Георгиева, отъ село Батулци, Врачанско, да се считатъ невалидни. Издадоха се дубликати.

Свещ. Начевски.

1—22—1

Изгубеното кръщелно свидетелство № 287/933 г. на Атанасъ Междурѣчки, гр. Горна-Джумая, да се счита невалидно. Замѣнено е съ преписъ.

гр. Горна-Джумая, 24. I. 1941 год.

1—21—1

Отъ Архидерейското намѣстничество.

Излѣзе отъ печатъ

РЕЛИГИЯ СЪ ИСТОРИЯ НА БЪЛГ. ЦЪРКВА

Помагало за IV класъ на гимназиитѣ

отъ д-ръ Маню Стояновъ Маневъ,
учителъ въ I-ва Софийска мъжка гимназия.

Цена 30 лева.

Намира се за проданъ въ

Синодалната книжарница — София.
Пари по пощ. чекова смѣтка № 280.

Излѣзе отъ печатъ

РЕЛИГИЯ СЪ ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

Помагало за IV класъ на гимназиитѣ отъ

Никола Алексиевъ и Борисъ п. Стоименовъ

Намира се за проданъ въ

Синодалната книжарница
СОФИЯ

Пари по пощ. чекова смѣтка № 280

КАМБАНИ ЦЪРКОВНИ, УЧИЛИЩНИ и свѣщници първокачествени.

Винаги ще намѣрите готови и по поржчка. Преливаме спукани въ Пловдивъ и на самото мѣсто. Само за труда ни се плаща 7 лева на килограмъ. Предпочитайте поржчка, ако искате трайни и звънливи камбани.

Братя Алексиеви

ул. „V-та Болнична“ № 3 — Пловдивъ.

1—30—1

Камбани Църковни и училищни.

Винаги голѣмъ изборъ, отъ различни величини, подъ тонъ и мелодия ще намѣрите при прочутия

Димитъръ М. Алексиевъ

техникъ-камбанолѣяръ.

ул. „Татарли“ № 65 — София.

Преливамъ спукани камбани на самото мѣсто или въ лѣярницата ми, като ми се заплаща само труда по 5 лева на килограмъ.

По поржчка изработвамъ камбани, които ще бждатъ рѣдкость въ страната ни.

1—31—1

